

SZENTESÉSÉs VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen **vasárnap és csütörtökön** reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

A piszok.

Sima Ferenc kifakadt!

Ez az ember, aki Csongrádvár-megyében és Szentesen lábbal tipor és tiportat a szolgálalkú pakfong-negyvennyolc a saival minden tisztességet, aki a becsületrabló plakátirodalomnak itt az ősapja, aki kifacsarja az embereket erkölcsben és anyagban ha saját céljai szolgálatába szegődnek, most, hogy századrészét se kapja vissza annak a sok gyalázkodásnak, amit ő egy év-tized óta a mások tisztességére halmoz: — fakadozik, vad indulatában ki áll a nyilvánosság elé sebeit mutogatni, hogy könyörületre indítson.

En nem követem Sima Ferencet a fertőbe, mit maga köré gyűjtött: lelkek mélyében undor fog el az eféle piszkolódásokra és nem hoz indulatba az sem, mikor a »Szentesi Lapot, ezt a józan közönségünk által méltóan »Szennyesi Lapnak keresztelt ujságot hallom prédikálni erkölcsről, hirlapírói tisztességről.

Boldog isten! Hát lehet arról írnia egy lapnak, követeiében, oktatón, amiről a lap szerkesztőjei halvány fogalommal se bírnak?

TÁRCA.

Végzet.

Irtá: **Bartóky Mariaka.**

Rahovits Magda küzdött végzete ellen s a nyugalmas idők derűs napjaiban öntudatos büszkességgel hajtogatta, hogy »minden ember a maga sorsának a kovácsa; arra elég okos volt, hogy ezzel a vakmerő mondással ne a szerencsét hozza kapcsolatba.

Az anyja, Rahovits Szilárdné, egy heves vérű bácskai lány volt, aki mindig csak a pillanattal törődött s a hoinapról egyáltalán nem vett tudomást.

A szépsége meg babonázta azokat is, akiknek nem volt olyan heves, forró vérük s nem csinált semmiféle lelkiismereti furdalást magának, mikor Karatnay megsalta érte a feleségét, egy csendes, kicsi, szőke asszonyt.

A karesú, ringó járása, fekete hajú Rahovitsné édes bizalmasodással hajolt le megcsókolni a kis szőke beteges Karatnayné, aki naiv vakmeretettel istenítette ezt az asszonyt, ki háromszáz hold bácskai földet elköcsikázott már, mióta az özvegyi fátyol viseli.

A legkacérabb, a legvakmerőbb asszony volt mindig, de mióta az ura meghalt,

Hát a »Szentesi Lap«, melynek egyik szerkesztőjét a szerzetes rendből kellett sodorniasága miatt kilökní, a papi méltóságtól megfosztani, egy másik szerkesztőjét sikkasztás és okirat hamisítás gyanújában vizsgálati fogságba helyeznek és a főszerkesztője meg maga dicsekszik fel, hogy őt hamis váltó készítésével vádolják s aki ellen, e vád alapján, indokoltan vagy indokolatlanul, — nem az én dolgom kutatni, — a szegedi királyi törvénytér szék tényleg elisrendelte a vizsgálatot, — az ilyen lap is jogosultnak érzi ma magát: erkölcsöt prédikálni, hirlapírói tisztességről beszélni?

Bizony-bizony, nagy igazuk van azoknak, akik kimondják nyíltan, egyenesen, hogy s z a b a d o s s á l e t t a s z a b a d s a j t, — bitang kézre került az ujságírás bizonyos fajtája nagy Magyarországon.

Ime egy ujság, mely évek óta a mások gyalázásán, népbolondításból élösködik, melynek soha egy igaz, elihető szava nincsen és létjogot csupán a főszerkesztőjének öndicsőítéséből merit. Egy ujság, melyet évek óta kétes egzisztenciák szerkesztettek, mely palás-

kétszeres erővel tört ki belőle minden szenvedély, amit muzsikaszó, kártya, pezsgó, meg cigarettafüst mellett elégitenek ki.

Vad, heves vére nem ismert határt s voltak akik egész vakmerőséggel merték állítani, hogy a csendes, halgatag Rahovits Szilárdot az asszony viselete vitte a sirba. Eleinte csak figyelmeztette, kérte s ha felébredt benne a délvidék népének vad dühe, goromba is volt a villogó szemű, heves vérű asszonyhoz, aki csak azért lett a gazdag Rahovits felesége, hogy költséges szenvedélyeinek áldozhasson. De az asszony nem tört meg, nemskora urrá lett a Rahovits Szilárd durva természetén s ez csendes, eltempult gondolkozása médium volt az eszes, szenvedélyes szép asszony mellett.

Valóságos megkönnyebbülés fogta el az asszonyt, mikor végre hosszas betegskedés után eltemették Rahovits Szilárdot, csak a kis Magda lett egyszerre árva.

Az asszony nem nagyon védte az özvegyi fátyol bánatos szentségét; pár havi csend után a rút tivornyák ismétlődtek s Karatnay Zoltán még szabadabban járt oda.

De ez nem zárta ki, hogy a két asszony a legjobb barátónk legyen, amit a Karatnayné őszinte bizalmassága s az igaz szeretete köntözött be.

tolója volt sok hitványságnak, ha azt a főszerkesztő, Kocsai, bérencsei, rabszolgái követték el; egy ujság, mely erőszakos módon a közvagyon elharácsolójának a védelmére is feltolta magát; mely reklámot csap a közönség jóhiszeműségére spekuláló mindenféle szédelgő vállalatnak — és ez az ujság a benne évek során felhalmozódott sok szennyet, piszkot most úgy hiszi magából kilökní, hogy engem vádol hirlapírói tisztességtelenséggel, bérencség-gel.

Lássuk csak azt a vádat közelről, — elfogulatlanul, nem az indulat, de a józan ész szemüvegén át.

Amit én cselekszem, amit én irok, amit én kibocsátok — Sima Ferenc és az ő egész szolgálhada nagyon jól tudják ezt, hiszen volt róla bőven alkalmuk a saját szegényük árán is meggyőződni, — azért mindenkor elvállaltam s elvállalom ezentúl is a felelősséget; törvény előtt vagy bárhol helyt állok magamért.

Sima Ferenc megfogott egy embert, aki nyomtatványokat oszt. A szó szoros értelmében letartóztatta e a szájás szabadsághős és a 48-as eszmék patentozott pakfongbajnoka ezt az embert, de abban már hazudik,

A kicsi Magda a cselédek léha beszédéből nagyon hamar megtudta azt, amit a gyermeknek tudni soha sem szabad; az anyja tisztességtelen életét s Karatnayval való viszonyát.

A korán érett s elhanyagolt nevelésű gyerek együgyű s mégis tudákos nyíltságával beszélt erről az anyjának, mikor egyszer összekerült vele.

Ennek a diskurzusnak az lett az eredménye, hogy a kis Magdát elvitték az »angol kisasszonyok« zárdájába, ahonnan csak akkor hozták vissza egy falusi alacsony, kicsi házba, mikor az anyja lábbetegten vergődött egyszerű ágyán. A leány már tizennégy éves volt s alig ismerte az anyját; eleinte elegáns toillettkbe öltözött, csak meglátogatta őt a zárdában, később ritkultak a látogatások, csak a szabályszerű levelezés maradt fenn közöttük. De most a doktor irt, Rahovits Szilárdné végső óráján volt. Mikor elpazarolta a dús vagyont, akkorára oda lett az egyszépe is; nyomor köszöntött be hozzá s csak néhány dzsentri család jóvóltából tengette életét, amelynek napjait a doktor jó előre megtudta számolni.

Az intézeti növendék szerénységével jött a gyermek az anyja halálos ágyához. Hisz' soha nem érezte, mi az anyai szeretet, de

amikor azt hirdeti, hogy a rendőrségnek is átadta.

Ő csak rendőrt hivatott és az embertől elszedett nyomtatványokat adta át letartóztatás végett a rendőrnök, amihez — mellékesen mondva — annyira nem volt joga, hogy — mikor az ember e miatt illetékes helyen panaszt tett, a rendőrség által nyomban kiadatták azokat a nyomtatványokat.

De mindegy. Sima Ferenc letartóztatta és ki is vallatta azt az embert. Maga dicsekszik fel vele.

Nos, az embert nem kellett valtatni; nem volt abban semmi titok, hogy honnan, kitől kapta széthordásra azt a nyomtatványt és ha Sima Ferenc tőlem kérdezi meg, egy szegény emberen elkövetett személyes szabadság megsértése nélkül és megtudhatta volna nemcsak azt, hogy én tőlem kaptam az az ember kihordás végett a nyomtatványokat, de akár azt is, hogy én irtam azt, ami azon nyomva volt.

Én nem vagyok Sima Ferenc, egy újfajta 48-as párt megteremtője, párbajokat se csináltam magamnak, hogy hős hírében álljak, — de viszont nem is szoktam elbujni a Pintér Gyulák, Kovács Kálmánok háta mögé, ha tőlem valamit számon kérnek.

Olyan nem irtam, nem tettem soha, mint hírlapíró vagy mint magánember, ami az írói tisztességbe vagy az egyénibe ütköznék.

El meri-e ugyanezt magáról orcapírulás nélkül olyan joggal mondani Sima Ferenc, amilyen jogom ehez nekem van?

El meri, bizonyosan tudom; mert ereje az ostobákra, a könnyen hívőkre spekuláló vakmerőségében van jórészt, — de tanúbizonyságra merem hívni Magyarországot egész tisztességes sajtóját, annak minden igazán hírlapíró tagját: legyenek bírák közöttünk,

azért megdöbönt a szíve, mikor a becsett arcú, sárga asszonyt látta, kit csak villogó szemeiről lehetett megismerni, melyek a mély gödörből félelmetesen, lázas izgalommal villogtak elő.

A beteg már agóniában volt: nem ismerte meg a leányát. A gyermek önkénytelenül is letérdelt az ágy elé, megriadt lélekkel buzgón imádkozott s mire kimondta az Ament, nem volt többé anyja. Most már igazán árva volt.

Sima gyászruhájában, megilletődött arccal ment a temetés után vissza az intézetbe; a vesztesség súlyát, az árvaság keserűségét nem érezte. Gyermeki hitében, édes tudatlanságában, korán megzavart lelke egyre azokon a rút dolgokon tépelődött, mit kicsi korában elhanyagolt magányában átél és hallott.

Az anyja, mindig mint ragyogó szép asszony volt előtte, fényes ruhákban, mulatva, vidoran s mindig lelkébe zsongott a cselelésegi pokoli vihigása, mikor Karatnay jöttén ostoba s előtte csak félig megértett megjegyzéseket mondta.

Azt értette, hogy az ő anyja, meg Karatnay galádul megcsalják azt a kis szőke asszonyt, aki Karatnaynak a felesége és mindig beteg. — Megcsalják; itt mindig megállt a gondolkozása, de soha nem volt bátorsága megkérdezni a magyarázatát senkitől.

hogy Sima Ferencnek van-e joga hírlapírói tisztességről beszélni, hírlapírói tisztességtelenséggel másokat vádolni?

Amivel a piszok másfelől ellenem fordul: az, hogy én akár íóispánnak, akár a megyének vagy bárkinek is a zsoldjában volnék.

Zsoldosokat, bérenceket egy vagy más formában Sima Ferenc tart magának Csongrádvármegyében; rajta kívül itt senki magának ilyen fényűzést meg nem engedhet, mert rajta kívül itt senki sincsen, aki gründolásokkal olyan könnyen szerezen pénzt, hogy abból bérenceket is fizethessen.

No az igaz: Pintér Gyula esete, akit városi aljegyzőnek erőszakolt be, meg Kovács Kálmán esete, akinek szintén a város által adatott, mint általa betett központi kiadónak kenyeret, — azt bizonyítja, hogy ő a bérenceit és zsoldosait alkalomadtán közpénzen, a szegények adófilléreirein a város által tartatja el; de ez csak arra vall, hogy a gründolások nem tehetnek eléggé jól, vagy legalább nem annyira, hogy Sima Ferenc azok jövedelmét a saját céljaira is ne tudná mind elkölteni.

Én becsületet és farszort szellemi és fizikai munkával keresem a kenyeremet, mely sokkal szerényebb jövedelmet ad, semhogy Sima Ferencnént rugdolózhattam.

De ha nem így volna: akkor sem volna kedvem rugdalózni, mert közéleti szereplésből nem ütök ki sefeketet és Mózes ivadékaként se cserélnék kezem, jellemem tisztaságában a Sima Ferencekkel, de mindazokkal együtt véve se, kiket maga köré gyűjtött a — piszokba.

Bánfalvi Lajos.

Igy tépelődve, gyermekes álmaitól meg-rabolva, töltötte be tizennyolcadik évét s mint okleveles tanítónő lépett ki az életbe, ahol aztán harcolnia is kellett.

Pedig mikor csendes kis szobájában egyedül maradt, olyan nyugodt lélekkel gondolta el:

— Ilyenek hittem a boldogságot.

A kedvező véletlen egy előkelő úri hához juttatta, hol egy nyolc éves lányka mellett volt. Eltekintve a szép fizetéstől, az úrnő anyailag bánt vele.

Csinos kis szobáját egyedül lakta, s napközben együtt volt a családdal.

Ebben a nyugalmas napok csendjében gondolt sokat a saját jól kovácsolt sorsára s meg volt elégedve. Egy szelid úrnő, aki őt szerette s a ház ura, egy dalias szép előkelő ember, ki csak a családjának élt. Hónapok teltek a legédesebb nyugalomban s az asszony már csaknem kényeztette a leányt.

De a lány izgatott lett később, bár jól tudta palástolni. Mindig érezte egy tüzes szempár égő sugarát arcán, természetén s ettől a tekintettől nem birt szabadulni. Ha felnézett, a ház ura sötét égő szeme tapadt rá, ilyenkor tekintetük egybekapcsolódott s azt

Választási mozgalmak. A mérkőző pártok teljes hadi készültségben vonulnak fel a mai orsz. képviselőválasztásra, megerősítve néhány viharezzett, tapasztalt vezérrel, egyik-másik részről Budapestről leérkezett orsz. képviselőkkel és pártvezetőkkel.

Három jelölt küzd meg egymással Szentes mandátumáért; ezek közül azonban a siker reményével csak kettő megy bele a harcba: a függetlenségi 48-as Kossuth-párt jelöltje Uray Imre és a ma 7 parlamenti tagból álló Ugron-frakció jelöltje, Sima Ferenc; míg a szociáldemokrata Csúzdí Ferenc és az ő hívei inkább csak elvi harcot vívnak, a zászlóbecsületért, teljes tudatában annak, hogy elbuknak.

Legutóbbi híradásunk óta a pártmozgalmak hullámlása nem engedett semmit az eddigi erőteljességéből.

Csütörtökön délelőtt a szocialista jelölt, Csúzdí Ferenc tartotta programbeszédjét a piactéren, szakadó esőben, ami mindenesetre sokat visszatartott e beszéd meghallgatásától, melyben a már ismert szocialista jelszavakon fölül erős kirohanások voltak a Kossuth-párt és Sima Ferenc ellen egyaránt.

A szocialisták különben, mintegy 5—600 an lobogóval kísérték fel jelöltjüket pályahelyiségükből a piactérre és buzgó áhitattal hallgatták a Csúzdí által hirhedett ígéket.

Ugyancsak csütörtökön Papp Elek Kossuth-párti képviselő ismét lejtött Szentesre és a párt este nagy és népes értekezletet tartott a felsőpárti Zólyomi féle korcsma tágas helyiségében.

Ez értekezletre oda furakodtak Simista részről Varga Béni és Szalay István szabó, minden áron megakadályozni igyekezőn a gyülekezés sikerét. Szereplésük azonban, mint a betolakodók rendszerint szokott, — csúfos kudarcot vallott, dacára a »Szentesi Lap« ellenkező hazudozásainak, mely a dolgot a Varga Béni hőstetteként szeretné feltüntetni.

érezte, hogy azt az embert szereti halálos szerelemmel. Ágyába tolt a vér, kiabált volt szédült, alig bírta ez óriási érzést leküzdeni, s az asszony egyre dédelgette. Betegsége magyarázta a dolgot.

És lelkébe a vad féltékenység féktelen ördög tamadt, féltékeny volt a feleségre. Féltette a férfit, akivel szerelemről soha egy szót sem beszélt.

Ah! Erről nem lehet beszélni! Meghálni, elpusztulni, megsemmisülni e pusztító érzés tünetében lehet, de beszélni róla, nem

Most már értette, hogy lehet megcsalni egy szőke asszonyt, aki mindig beteg.

Szenvedett, küzdelmes, rémcs, lelkettől kinokt. Fejét a tenyérébe hajtva,ült szobájában, míg a szalobnan társaság volt; nem gondolkozott. A lelke kifáradt a súlyos küzdelem s a képmutatás nehéz munkájában. Csendesesen nyílik fel az ajtó s ott áll előtte a férfi, nyugalma elrablója, boldogsága feléresztője. Hevesen fogja meg a leány kezét, ez szabadkozik s erre erősen szoritja meg csuklóit, amint magához vonja s mély, lágy hangon suttogja a lánynak:

— Magda, nagyon szerlek.

A mámor, kétség, ijedelem kabultá tezik a leányt s míg a férfi tüzes csókka-

Tegnap, szombaton a Kossuth-párt több jeles tagja: Hentaller Lajos, Luby Géza, Kubik Béla és más orsz. képviselők érkeztek a Budapestről Szentesre, hogy jelen legyenek a mai nagy pártmérkőzésnél. Ezek közül ketten lesznek, mint értesülünk, Uray Imre bizalmi férfiai is a választási harcban.

Pénteken a Sima-párt hordatott ki értesítőket arról, hogy Sima Ferenc támogatására a szombat délután 4 órai vonattal Ugron Gábor, Hock János, Visontai Soma, Varosy Gyula s még mások is — nemzeti és Ugron-párti apostolok egyetemesen jönnek le Szentesre; fogadja hát a közönség a kedves vendégeket illő díszszel és kitüntetéssel.

A dolog nyitja az, hogy Sima Ferenc csütörtökön személyesen utazott fel Budapestre, leugratni a nevezetteket Szentesre, akik erre különben nem sok hajlandóságot mutattak, minek jeléül szolgálhat, hogy még Sima rábeszélése se bírta rá Ugront, Visontait és Hollót, hogy Szentesre jöjjenek.

A fogadásnál az illő dísz és kitüntetés különben elmaradt. Nem is jöttek le az ígérkezők mind, csupán Városi Gyula és Hock János, amiből magából kitetszik, hogy Sima Ferenc nem annyira függetlenségű 48-as, mint inkább öszvér-vagy néppárti.

Tegnap délutánra különben a Kossuth-párt is tervezett népgyűlést, mit előzetesen be is jelentettek. Azonban péntek este felé értesülünk Ugronék lejegyzetével szándékáról, — a párt végrehajtó bizottsága elállott a népgyűlést tartástól, nehogy úgy tűnjék fel, mintha a kedves vendégek ellen akarna tüntetni és azok diszbevonulása elé akadályokat gürdíteni.

A mai nap végét szakítja a két hete tartó általános izgalomnak.

Természetes, hogy a választási harc kimenetele elől feszült kíváncsisággal tekint mindenki, — annyival inkább, mert köztudomás szerint — ha nyíltan be nem vallják is —

zárja le ajkát, a leány alétlan hull az erős karok közé.

A szobaleány alétlan, összeszeve találta a kisasszonyt a szobájában: az asszony sietve ment hozzá; lám, beteg, ő már régen sejtí. Mikor magához tért, egyedül van, a feje kábult, halántéka lüktet. — Gondolatait alig képes összeszedni. Mi is történt? Aztán végigvillan agyán minden s ez elszibbasztja agyát s tagjait.

Tehát viszontszerettetik! Boldogság! S ez az asszony itt áll közöttük örök mosolyalys jó szóval ajkán; itt áll közöttük s nem lehetnek boldogok soha. — Soha!

Ah, a zárda édes nyugalma; ott jó volt; ott jó — lesz!

Heves láz gyöttri, érthetetlen szavakat kiált, arca pirban ég s szeme szinte égetően villog; nagy beteg, — nagyon nagy beteg.

Gyöngéd, dédelgető szavakkal megy hozzá az asszony, hogy a gyógyszerert beadja. Közeledtére a beteg hirtelen felül, kiengyesedik, nagy sötét haja vállára omlik, szép, máskor édes szelíd arcát a lelketlen düh eltorzítja, amint villogó szemekkel eltaszítja magától az asszonyt, rekedt, kiszáradt ajakkal hörögi:

— Menj; gyűlöllek!

S élettelenül hull vissza a párnákra.

Simista részen se igen biznak a küzdelem diadalában.

Ahogy mi ismerjük a pártok helyzetét: ez a diadal életünk szerint is fölöttébb kétes.

Az új vendéglő pályaterve.

Szentes városa tudvaleg pályázatot hirdetett újonnan építendő szállodája terveire. A beérkezett 15 pályatervet a magyar mérnök és építészegyletnek küldötte be azzal a kérelemmel, hogy bírálja el a terveket. Az egyesület a kéresnek immár eleget tett, a mennyiben az Alprár Ignác, Frommer Lajos, Gester Kálmán, Lechner Ödön és Ney Béla tagokból álló bíráló bizottság a bírális faradságos munkáját befejezte s a hétfői szakosztályi ülésen ismertetve véleményét.

A felolvasott bírálati jegyzőkönyv, a mennyiben a felolvasását követni tudtuk, gyengéden bár, de érthető módon tudtára adja a pályázatot kiíró városnak, hogy a pályadíjcsékély a megkövetelt munkához képest; nem célszerű, de nem is helyes oly sok munkát követelnie a pályázótól, még ha megfelelően nagyobb is a pályadíj. Nem célszerű, mert ha túlságosan sok a megkövetelt munka, igen kevesen kockáztatják meg a sok idővel és költséggel járó nagy munkát, tehát a kiíró közeg nem igen jut választáshoz; nem helyes pedig azért, mert a két díjazott terv készítőin kívül valamennyi pályázóra a kárpozlásnak reménye nélkül ró súlyos munkát, s minden építést fájdalommal éri, ha nagy gondnal és tömörked aldozattal készült művet a semmiségre veszni lát. Ha már így áll a dolog, legalább ezt a fájdalmas érzést, amely legalább is magát a díjat nem nyert építéset okvetlenül elfojta, csökkentsék az által, hogy nem követelnek teljes részletességgel kidolgozott pályaterveket, hanem beírják a megítélésre szintén alkalmas vázlatot a tervek készítésével.

A jelen esetben 160,000 frtos épület megkövetelt terveihez képest az összesen kitűzött 1500 ft alig felel meg egy százaléknak míg a magyar mérnök és építészegylet részéről megállapított tabella szerint egyszerű megbízás után a munkák fejében a teljes építő összegnek 2,7 százalékát járna, vagyis 4320 ft.

A bíráló bizottság e körülmény tekintetbe vételével nem tekintette kötelezőnek a homlokzati rajzok megkövetelt nagy méretét (1:50), hanem erre való tekintet nélkül elbíralta azokat a terveket is, a melyek csak 1:100 arányú homlokzatokat tartalmaztak. Sőt nem tekintette akadálnak azt sem, hogy egyik tervnél (jel. két vörös kör) költségvetés is hiányzott.

A pályatervek legnagyobb része szigorúan a program alaprajz-vázlatát követte. Az »Előhaladás« és »Velenec« jelű tervek oly gyengék, hogy a bizottság még ki sem függesztette közszemlére.

Ugyazintén gyöngye a »Gasztronómia« jelűvel ellátott terv. Ez, valamint a »Vörös körben háromszög« terv megtartotta a programterv beépített lépcsőközét, miért is a szükségképen keletkező teljesen sötét folyosó kizárja a komoly számbavételtől. A »Cáisar« jelű terv különösen homlokzata révén érdemel dicséretet. Fiatal, még ki nem torrott tehetség munkája ez, amelyen határozott művészi érzék nyilatkozik meg.

»Felfelé száll borban a gyöngy« szintén a lépcsőbeépítés sarkalatos hibáját követte el. Eredeti gondolat a nagyteremnek alapincézése, de a jelen alakban nem felel meg. Úgyes kézzel vala a tetszetős kidolgozás, bár az architektúra arányai általában nehézkesek.

»Fekete háromszög körben« kezdetleges, bár szorgalommal kidolgozott mű.

»Siker« szerzője a termet a programellenére színhab nézőteréhez hasonlóan tervezi, még pedig a tűzbiztonság követelményeinek egyetlen kijáratával meg nem felelő módon. Ruhatára elégtelen. Architektúráján féle nem ismerhető, hogy a bécsi burgszin-

ház szolgált motívum forrás gyanánt, de a merítés módja épésséggel nem tökéletes.

»Aut-Aut« különösen tetszetős ügyes kéztől eredő homlokzatával nem áll arányban az alaprajz.

Az »igy gondoljuk« jelű pályaterv jó gondolatot pendit meg a fődött kocsi áthajtóval. Homlokzata pompás rajzoló képségről tanúskodik. De architektúrája túltelhet, bombasztikus.

A díj odaítélése szempontjából csak három terv került komolyan szóba: »Uj ezerév«, »Praktikus« és »Magyar szellem«.

Az »uj ezerév« tervnek kitünő a terem elrendezése; jó gondolat a terraszok létesítése. De az eszközök, amelyekkel a tagadhatlanul kiváló előnyök elérendők volnának, részben nem illanak rendelkezésre, részben pedig hibásak. A terem által beépített terület ugyanis túlságosan nagy és ennél fogva a megépítés túlságosan költséges volna; az elrendezés egyúttal maga után vonta, hogy a főteremmel meg kellett törni, ami nagy hátránya a tervnek. A kávéház szép tágas, de ez, valamint a játéktér emhelyezése szerkezeti fal merész kiváltását igényli. A kapu bejárat sötét, a lépcsők elhelyezése nem eléggé szembeötlő. Az egész terv igen komoly munka. Homlokzata korai francia renaissance izlésben készült, kiváló ügyességgel és gondnal, Az építés költsége 195.000 frtra ragna vagyis 35,000 frttal többlet a rendelkezésre állónal.

A »praktikus« jelű terv szép tágas és világos vesztülből elrendezésével szolgál rá az elismerésre. Elrendezése megfelelő, architektúrája szerény és csinos.

Nem is túlságosan drága, mert köbtartalom szerint számítva 169.000 frt az építő összeg. Kifogásolható, a lépcsők elhelyezése, továbbá a kocsi áthajtó is.

»Magyar Szellem« tervében jó térhatást ígér a főlépcső, amelynél a két felmenő szárnyal ellenkező irányban a terem karzatához vezet két szárny. A teremhez tágas előcsarnok szolgál, a lépcsőház világos. Az öltözők túlságosan kicsinyek, a terem sétáló folyosójából több kijáróra volna szükség. A szálloda közép része fölött tervezett fölételek a szállodánál föltétlenül szükséges melléktelek felvételére szolgál. Az architektúrában nemzeti karakterre való törekvés ismerhető fel. Művészi megoldása jó érzékre vall. A közelítő számítás alapján 165.600 frt volna az összes építő költség. E terv minden nagyobb változtatás, a lényeg megbolygatása nélkül alkalmas a kivételre miért is az 1000 frtos első díjat e tervnek ítéli oda a bizottság.

A második 500 frtos díj pedig a megvalósítás szempontjából »praktikus« jelűvel ellátott tervet illeti meg.

Az »Uj ezerév« jelű tervet dicséretben részesítette a bizottság

Az idő: pénz.

Ezelőtt alig pár évvel az alföldön utazgatván, N. községben töltöttem néhány napot, a szalmakalap fonás mesterségének megtanulása céljából. Munkámban útbaigazító, kálauzóulom az első kiindulaskor egy gazdához vezetett be. Előre semmi magyarraatot nem bocsátott, hogy hát voltaképen mi célból megyünk mi be e hajlékba, csak a ház mutavta, ennyit mondott: »Itt a falu legvagyonosabb embere lakik.« Hirtelen azt gondoltam, hogy talán megvendégtetni akar e »legvagyonosabb« gazda által s már szabadkozni kezdék, — de csalatkoztam.

Amint a kapun beértünk, a házi úr abba hagyván munkáját, elénkbe sietett s már messziről kiálta a szives »Adjon Isten jó napot!« Hozzánk érve, meleg kézzel után szobájába vezetett.

Leültünk. Szemem csakhamar az ajtó fejfájára irt e szavakon akadt meg: »Az idő pénz.«

Kévs pihenés után, ha méltóztatnék — úgymond a gazda — megmutatom házamat tájkát.

En a legszivesebben engedtem a felhívásnak, mivel már az ajtó felírásból itt előre sejtettem, miszerint innen útínaplóm számára

gazdag tapasztalatokkal térhetek vissza szálásomra.

Es csakugyan olyan rendes gazdasági udvart, olyan szorgalommal és gyakorlattal gondozott gyümölcsös kertet — alig találom még; de ami ismét csak nagyon feltűnt, minden ajtó felett ott volt nagy betűkkel felírva: »A z i d ő p é n z «.

Végére is már nem állhattam meg, hogy a dolognak magyarázatát ne kérjem. Feltett kérdésemre eme választ nyertem:

»Uram, annak a feliratnak köszönhetem, hogy a faluban leggazdagabb embernek tartanak.« Még mint fiatal suhanc olvastam a szavakat a kalendáriumból, de úgy emlékembe véstem, hogy azóta egy percnyi időt sem hagyék dolog nélkül elmúlni. Mikor atyám halála után csekély jussomat átvettem, mondhatni alig tudtam megélni jövedelméből s ma már hála Istennek, két kezem munkája után feleségemmel és gyermekeimmel nyugodtan élek, van szép telkem, van egy kis megtakarított pénzem is.

Kérdésemre elbeszélte továbbá, hogy mi módon teszi ő minden idejét pénzre? Mondta, hogy különben télen, mikor más gazdák a kandalló mellett vég mese és pipaszóval tétlenül töltik az egész napot, ő háznépével dolgozik. Felesége és gyermekei a nyáron előkészített szalmát dolgozzák fel kalapnak, ő meg fiával és cselédjével a verembe összehalmozott fűzfa-vesszőből szekerkest és kisebb-nagyobb kosarakat fonnak. »Házam belseje — úgymond — télen egy iparműhelyhez hasonló. Így lehet az, hogy vagyont szerzettem magamnak és hogy ez idő szerint tavasszal háznépem téli munkájából egy szép összegecskét viszek az N. városi takarékpénztárra.

Majd tovább így folytatta: »De tavasszal, nyáron és ősszel sem ülök tétlenül soha; mert ha a gazdálkodás körüli munkámból kifogytam, találok foglalkozást kerteskémében, van abban mindig valami tenni való. De nem panaszkodunk. Ezen pepecselő munkámnak is meg van a jutalma. Hála Istennek, pár év óta, hogy fácskáim termésbe jöttem, igen szép összeget kapok be az aszalt alma, körte és szilvából; na meg gondosan leszedett és elhelyezett jófajú almáimat, körteimet különösen jól fizetik.

Beltája tehát uram — végzé beszédét — hogy »A z i d ő p é n z « feliratának mily jelentősége és eredménye van házában.

A derek házi gazda elbeszélése feletti emlékeztetésem tévé előttem a nala eltöltött időt és megkértem, szentelné nekem a holnapot is, hogy a szalmakalap-fonás és fűzfa-vessző feldolgozásáról bővebb ismereteket szerzhessék tőle.

Vezetőmnnek pedig örök halát ígértem, amiért e gazdához vezetett, kit példányképp állíthatok fel ezúttal e lap gazdája és földműves olvasói céljára néve: miképpen lehet a foglalkozásnálküli unalmas téli időt is pénzre tenni!

E. K.

Ujdonságok.

Szentes, 1897. március 7.

— **Személyi hir.** Vadnay Andor dr. főispán a f. hó 6-án este hazaérkezett Szentésre, hogy a közigazgatási bizottság holnapi ülésén elnököljön.

— **Emlékeztető.** Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 8-án, holnap délelőtt tartja a havi rendes ülését, a szokott helyen.

— **Előkészületek a választásra.** A népközt hetek óta folyó hitvány bújtotgatásra való tekintettel szükségesnek mutatkozott a mai választásra is, katonaság kirendelése és a csendőrsz megerősítése. A csendőrök a külső őrsokról és 1 század huszárság tegnap délelőtt érkezett Szentésre, két század gyalogság pedig Szeged felől a délután 6 órai vonattal. A legényeknek clég kemény szolgálati

napjuk lesz a mai, ha minden rendben folyik is le, mert nem tréfa dolog kora reggeltől, esetleg késő estig is szakadatlanul poszton lenni. — A katonaság, mint értesülve vagyunk, nemcsak, hogy kordonnal zárja el az egész piacteret, de ezenfölül kordont vonnak a pártok között és a szavazóhelyiségek előtt is, hogy ott a tért tisztán tartsák és ezzel minden illetékelen beavatkozást lehetetlenítsenek.

— **A szabadelvűpárt köréből.** A szentesi szabadelvű-párt, tekintettel a városban különben is erősen felzaklatott kedélyekre, — legutóbb tartott értekezletén úgy határozott, hogy tartózkodni fog a választási küzdelembe való beavatkozástól. Ehez képest természetes, hogy a párt jelöltet sem állított.

— **Vármegyei műtéptítés.** A 600,000 frtos közüti kölcsön terhére kiépítendő vármegyei műúttak egyik szakaszának, a szentes-vásárhelyinek az építési terve és költségvetése, a napokban több jelentékeny módosítással érkezett le a kereskedelmi minisztériumtól. E szakaszba csik tudvalevően a Szentes belterületi átkelési szakasz is, melynek burkolását félkockával vagy aszfalttal terveztek eszközölni. A miniszter most — takarékosági szempontból azt ajánlja, hogy ez az átkelési szakasz a tervezett méreteknél valamivel keskenyebbre és félkocka helyett teljes kockakövel, két oldalt előirt mélységű és szélességű csatornával építtessék ki. A külterületi makadámútra nézve szintén jelentékeny módosításokat eszközölt a miniszter úgy az út pályatésének magasságmérteit, valamint a makadámréteg vastagsága tekintetében. E változtatások olcsóbbá fogják tenni az építést, de megkövetelik a tervek alapos átdolgozását is.

— **Március 15.** Az 1848-ki dicső szabadságharc emlékeztetének nemzeti ünnepé szentelt napját, március 15-ét, ez évben is hagyományos kegyelettel fogja megünnepelni városunk közönségének minden rétege. A kaszinóban, a polgári olvasókörben és a népkörökben társasvacsorát rendeznek mindenütt az évforduló nap estéjén; délelőttjén pedig a daleylet rendez ünnepséget, a vármegye-ház nagytermében. Az iparos-íjak önképző körének újonnan választott elüljárósága elhatározta, hogy a daleylet ünnepén, disz-zászlója alatt testületileg vesz részt, este pedig szintén társasvacsorát rendez az ipartestületi ház termében, 1 frtos terítéssel. A lakomat ezúttal is tanc fogja követni. E társasvacsorára aláírási iveauet bocsátanak ki, miket a résztvenni akarók az egyleti helyiségben vagy a rendezőknel írhatnak alá.

— **Halálozás.** Szentes városnak gyászva van: Filó Tihamér dr., városi ügyész, közéletünknek éveken át volt egyik tehetséges, szerepvivő harcosa, életének 34 ik évében tegnap délután 4 és 5 óra között, napokon át tartott kínos halálvígódót után meghalt. Négy hónapi szabadságidőt kért és kapott alig néhány napja a képviselőtestülettől, hogy beteg tüdejének gyógyulást, senyvedő testének új életerőt, fájdalomainak enyhülést keressen valami melegebb éghajlat alatt, és ime — tervét nem válthatta valóra, — örök s z a b a d u l á s t l i o z o t t r e á minden földi szenvedéstől a jótékony halál. Mély megilletődés fog el bennünket ez ifjú élet ily kora s irbahervadásának hírére. Telve sok szép reménnyel, megáldva az isteneknél jeles észtehetséggel, kellemes modorral, ahogy iskolái befejeztével itthon letelepedett, arra látszott hívta lenni, hogy egyik első szerepvivő fejlődjék közéletünkben. Végzete azonban más útra sodorta, annak kezébe, aki nálunk átokként súlyosul minden tehetségre, aki

hozza, szolgálatába szegődik. Vajjon, ahogy a vasúttól papi barátaival Sima Ferenc bejött és e szerencsétlen fiatal ember elhunytá fölött a halálharang kongását meghallotta, nem kondult meg akkor szívében is egy hang: én vétkem, én vétkem! és nem szólalt meg ott bent, a kisbíró, a lelkiismeret kiáltása: ime, egyetlen több ismét az áldozataim száma? — Nem! a Sima Ferencet nem bántja soha a lelkiismeret. A fia ravatalára megtörve boruló aggastyán siró zokogása őt meg nem hatja: hiszen nem látja ő többé hasznát annak a halottnak, akit céljaira anynyiszor felhasználta míg élet, pezsgő, eleven élet lüktetett ereiben. A halott meg nem vádol. Fekszik némán, megtörött szemmel, szederjesre vált ajakkal és eltemetik; leteszik mélyen a földbe. Akik Filó Tihamért alapjában ismerték: meg fogjuk őt gyászolni mind, részvetőli vagyunk bánattól sujtott övéi iránt. — Sima Ferenc hadd korteskedjék azalatt, — kortesei rikoltozása se háborgatja a halott csendes álmát.

— **Verelkedő vetélytársak.** Deák Imre, Deák János és Deák Ferenc csongrádi lakosok a Tisza balpartján építendő barakok munkálatait felvállalták; e miatt Tandari János, Tandari Mihály és Bálint Mihály előbbiekre haragudtak, mert a munkalátot ő is elakarták vállalni. Mult év nyarán mindannyian Neuschwendler János csongrádi vendéglőjében mulattak s midőn éjfélután megjelhetős ittas állapotban a vendéglő helyiséget elhagytak, az utcán összeszóllalkoztak, majd verelkedés fejlődött ki közöttük, aminek folyamán Tandari János Deák Imrét, Bálint Mihály pedig Deák Istvánt egy korával leütötte. Deák Imre ezáltal 42 nap alatt, Deák István pedig 49 nap alatt gyógyult testisértést szenvedtek. — Vádoltak a végtárgyaláson tagadták a vádat, de az a tanúk vallomásaival beigazolást nyert s a kir. törvényszék, tekintettel vádlottak e tett elkövetése alkalmával ittas állapotára, Tandari Jánost és Bálint Mihályt 2—2 havi fogházra ítélte.

— **Mindég csak hazudnak.** Vörös, kék, zöld cédulákkal hirdette Szentes közönségének Sima Ferenc a népbolondító, hogy Budapestről Ugron Gábor, Hock János, Visontai Soma, Förszter Aurél, Várossy Gyula, Asbóth Jenő meg Falussy Árpád dr. mind lejönnék Szentésre a f. hó 6-án, rásegíteni őt a választási harc diadalára. Mikor ezt a reklámt elolvastuk, meg is mosolyogtuk: ismét hazudnak, mindég csak hazudnak. Jól tudják, hogy se Ugron, se Visontai, se Förszter le nem jönnek, de bolondiják vele a szentesi magyart, már t. i. — akit lehet. No, megjött a vendégsereg, be is vonult s illő diszszel, épp Sima egy szerencsétlen áldozatának lélekharangkon-gasától kisérve. Megjött két pap: Várossy Gyula és Hock János. Micsoda párti hát Sima Ferenc, ha Ugron megtagadja, Visontai, Förszter nem cégeznek ki érte magukat, ellenben két csuhás ember, két pap meg egy követ fúj vele? — Népámitó-párti bizonyó kegyelme. És csudálatos, hogy Szentes különben józan népe ezt észre nem veszi, sőt bizonyos rétegekben még éljen is a politikai cédaságot.

— **A malac ára miatt.** Vidaszúcs Sándor tanyai ember 3 malacot adott el Fekete László mágoosi polgármesterének. Mielőtt azonban az utóbbi a malacokat elhajthatta volna, egy ezek közül beteg lett, miért is Vidaszúcs Sándor azzal az üzenettel kulde vissza a pénzt Feketének, hogy

beteg jöszágot nem akar eladni. Aki vitte, ott is hagyta Feketéknél a pénzt; az asszony vette át tőle. Ennek dacára azonban Fekete a fíval napra rá elment a Vidaszúcsék tanyájára és a gazda otthon nem léteben az asszonyra akarta ráerőszakolni a malacok árát, a malacokat meg elhajtani. Vidáné nem engedett s civakodás lett a dolog vége, melynél aztán Feketéket az asszonyt elverték úgy, hogy sulyos testi sértések estek rajta. Az ügy a rendőrség s onnan bizonyára a bíróság elé kerül.

— **Halalozás.** Csongrádról gyászlapot kaptunk a napokban, mely Bodor Ferenc volt kecskeméti rajtanárnak Heluánban, Kairó mellett, február hó 12-én történt elhalálását tudatja velünk. A boldogult, évek előtt a Szentés városi főgimnáziumnak volt rajtanára és — e minőségben igen kedvelt fiatal tagja társaságunknak is. Távolságától, a forró keleten, hová sulyos baja elhűlését keresni ment, helyezték a viruló korában sirba hervadt fiatal ember hulláját örök nyugalomra.

— **Betörés a tanyák közt.** Janáky csendőrősparancsnok a f. hó 6-án jelentést tett a rendőrségnek, hogy febr. 27-én éjjel Doratóti István tanyai lakásának padlásajtáját valami ismeretlen tettes feltörte és a padlásról szalonát, 2 sonkat és füstölt húst eltvajolt. A csendőrség — bár erőlyesen megindította a nyomozást, ez ideig az ismeretlen tettest kipihatólnia nem sikerült.

— **Eljegyzés.** Untermyller Ernő könyvkötő a f. hó 1-én jegyezte el magának Széphegyi Jusztika kisasszonyt, Széphegyi Károly kedves leányát Kun-szt.-Mártonból.

— **Megszűnt jöszágvészedelem.** A városunkkal határos Derekegyháza községben, a rendőrségre érkezett hivatalos jelentés szerint, a sertésvész járvány megszűnt. A község határát ennek folytán feloldották a hatósági zár alól.

— **Vásár a szomszédban.** A szomszédos Szegvár községben a mai napon veszi kezdetét az ideai tavaszi országos vásár.

* **Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál,** a torok és a lélegzési szervek minden zavarainál, melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitűnő hatású mellepsztillát. Kaphatók 25 és 50 koros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógyszerüzletben. Fő- és széküldési rakár: Egger A. fiai Nádor-gyógyszertára Budapest Váci-körút 17. 20

* **Uj irtószér.** Kártékony állatok, u. m. filoxera, peronospora, férgek, egerek stb. szőlőkől és szantófélédekről tökéletesen kiirtatók a cs. és kir. szabad. Viktória műtrágyával, melyet Pongrácz Károly (Budapest, dohány u. 74.) talált fel. Felvilágosítás és prospektus ingyen,

A dorosmai bünszövetkezet.

— Befejezett vizsgálat. —

Még a mult év november havában történt, hogy Irányi Dezső szegedi vizsgálóbíró, Mikovics Lajos kir. alügyész társaságában Dorosmán járt, ott több közbecsülésnek örvendő család házánál házkutatást tartott és annak eredményekép: Komáromy Dénest, Németh Antal, Rácz Antal és ifj. Tóth Mihályt le tartóztatta

Mint annak idején részletesen megírtuk, a letartóztatottak valóságos bünszövetkezetet alakítottak és zugirászokdás, család és okmányhamisítással számos gyanutlan embert károsítottak meg.

A banda feje: Tárnok Ferenc volt, aki a többiek letartóztatása közben megugrott a vizsgálóbíró elől, de utóbb maga jelentkezett és ellenállás nélkül megkezdte vizsgálati fogságát.

A november óta folyó bünszövetkezet, amelynek óriási anyaga volt, ma ért véget és most már az iratok ott fekszenek az ügyészség asztalán indítványtétel végett.

Nem kevesebb, mint tíz monstreccsalát

derített ki a vizsgálat a terheltek ellen, akik dacára a befejezett vizsgálatnak, továbbra is vizsgálati fogságban maradtak.

A szenzációs ügy ismertetéséről közöljük az előzményeket.

Dorosmán már mintegy 10—15 év óta egy bünszövetkezet létezik, amely okmányhamisításokkal foglalkozott. — Ez a banda számtalan családot tett tönkre és ugyanannyit juttatott hamis úton vagyonhoz. Végrendeleket hamisított, adásvévisi szerződéseket, szóval, nincs az okmány vagyonszerzésnek az az útja, amelyet a maga hasznára és a mások kárára meg nem járt volna.

Ennek a bünszövetkezetnek voltak tagjai: Tárnok Ferenc, Komáromy Dénes, Németh Antal és Rácz Antal.

Rendszeresen üzött csalásainak volt egy gyakran megismétlődött formája, amellyel leg többször tettek kár a mások vagyonában.

Ha pl. megútdták, hogy valaki alkuban van egygyel mással ingatlan irányában, akkor szították ennek a vevő, amannak meg az eladó szándékát és lesték a pillanatot, amikor az ügyletet lebonyolítják. Milyelt ez megtörtént, megelőzve az új birtokost az áttáblázásban, felkeresték a régi tulajdonost, körülfonták, rábírták, hogy eladott ingatlanát újból egy harmadiknak adja el.

Ezt a veszedelmes üzemet azonban csak olyannal kísérelték meg, akiről biztosan föltették, hogy nem huzakodik a könnyen, habár meg nem engedett módon szerzett haszonból, úgy, hogy árulástól alighogy félniök kellett.

Halomszámba jöttek a följelentések a szegedi ügyészséghez. A megindított eljárásnak azonban soh'sem lett meg a kívánt eredménye, amennyiben Tárnok Ferenc és társaira semmit sem lehetett rábizonyítani.

És folytatták nyugodtan tovább is zugirászatakat.

Végre azonban lépere kerültek. Végrendeleket hamisítottak ifj. Tóth Mihály javára, aki ez úton gazdag apja vagyonához, edes testvérei kizárásával, egyedül jutott volna.

A hamisításnak nyomára jöttek és a bünszövetkezetek szereplő írók mind a vizsgálóbíróság kezébe kerültek.

Irányi Dezső vizsgálóbíró és Mikovics Lajos kir. alügyész Dorosmán Tárnok Ferenc, Komáromy Dénes, Németh Antal és Tóth Mihály házában házkutatást tartott. Több láda irományt koboztak el, amelyekben részint már elintézték, részben meg elintézés alatt levő hamis okiratok voltak.

Meghívás.

A Szentési polgári olvasókör f. évi március 14-én (vasárnap) d. u. 2 órakor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre az összes körtagok ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki jelentés.
2. A mult évi rendes közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése.
3. Bizottsági jelentés az 1896. évi számadás megvizsgálásáról.
4. Az 1897. évi számadások megvizsgálására bizottság kirendelése.
5. Az 1897. évi költségvetés tárgyalása.
6. Indítványok.
7. A kör tisztviselőinek 3 évre, választmányának 1 évre megválasztása.
8. Jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tag kiküldése.

Szentes, 1897. március 6.

Balázsovits Norbert,
körelnök.

Búcsúvétel.

Mindazon barátaim, rokonaim és ismerőseim, akik a szentesi fűrdőben majd 11 évig tartó működésem alatt támogattak s akiktől Szegedre költözéseimkor személyesen el nem köszönhettem, fogadják ez úton köszönetemet és búcsú-üdvözlésemet. Kérem, tartsanak meg engemet szíves jó emlékezetükben.

Szegeden, 1897. márc. 1.

Antal József,
Szegedvárosi fűrdőbirtó.

Kimutatás.

A szentesi önálló szabó-iparosok által 1897. március 1-6 napján, jótékony célra tartott táncvigalomról.

Bevétel: Belpöl jegyekből 329 frt, fölülfizetésekéből 11 frt 60 kr. Kiadás 312 frt. Maradt a jótékony célra 28 frt 60 kr.

Fölülfizetni szívesek voltak: Neumann Emauel, Hollósi és Vajda, Lieberth Mihály, Horváth Mihály, Borza Karolin, N. N., Wellisch Vilmos 1—1 trtot; Katai Agostoné, Simon Eduard, Pap Imre, N. N., Hódy Pál, Barsi Ferenc, Bem apó 50—50 kr.; Pintér Ferencné 40 kr.; Zsoldos János, Cs. Lakos Imre 30—30 kr.; Kiss József 10 kr. — Összesen 11 frt 60 kr.

Ugy a szíves fölülfizetők valamint vendégeink fogadják a legszívesebben köszönetünket.

A bálbizottság nevében:
Piti Tamás,
köz. jegyző.

Irodalom.

• **A Magyar nemzet Aranykönyve.** Pongráz Béla hírlapírónak az az ötlete támadt, hogy megörökíti az ezeréves magyarnemzet most élő családait. E előbb a fent olvasható címmel genealógiai lexikont szerkeszt, mely — személyválogatás nélkül — díjtalanul fogja közölni minden hónapban rövid életrajzát és leszármazási adatait. Szóval, ez a vállalat új s'venelci aranykönyv, valósággal a demokrácia »Gothai Almanach«-ja lesz. A nagy vállalatból minden hónapban egy, két, körülbelül 1000 életrajzot tartalmazó könyv, betűsoros névmutatóval ellátott kötet jelenik meg díszes kiállításban, albumalakban. Egy ilyen önálló egészét képező könyv ára 1 frt lesz. Megjegyzendő, hogy az érdekes vállalat nincs előzetésre alapítva. A vállalat igazgatója Pongráz Béla, szerkesztője Kulcsár Béla, kiadója pedig Éble Lajos, a Károly-család jeles történetírójának testvére. A vállalat szerkesztősége és kiadóhivatala VIII. Gyöngygyutca 9 szám alatt van.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonatözsde. (Bpest, márc. 6.) A mai gabonaüzletben ismét oly csendes volt az üzlet, mint a március előtti napokban, a fogyasztás a hajózás megindulavál és azontúl sok árú érkezését várta, de számításában csatlódott, mert a hozatalok nagyobb arányokat nem öltöttek, az árcsökkenés tehát elmaradt, míg a forgalom igen korlátoltan alakul. Ehez hozzájárul, hogy a búzakészletek szemlétomáspadnak és külföldön is a készletek már évek óta nem zsuporodtak annyira össze, mint most. Hogy mindezen kedvező körülmények dacára az áremelkedés nem terjedhet tovább, annak okát a liszt üzlet nyomásztó helyzetében és a kivitel teljes pangásában kell keresnünk. Nemcsak helyben, hanem a bécsi közraktárakban is rengeteg lisztmennyiség táru és az osztrak malmok kénytelenek megint az üzemkorlátozás kérdésével a legkomolyabban foglalkozni. A malmok tehát kedv nélkül vesznek részt a vásárlásban, melyet csak a legszükségesebbre szorítanak és addig erőteljes emelkedés nem is kaphat lábra, míg a liszt piac mostani, valóban aggasztó helyzete nem változik. A mai búzaforgalom csak néhány ezer métermagasból állott, mely csendes irányzat mellett gyengén tartott áronként mint a piacból. Egyéb gabonaművekben szintén korlátolt volt a forgalom, úgy az irányzat, mint az árak változatlanok maradtak.

Laptalajdonos és felelős-szerkesztő: **Dr. MATÉFFY FERENC.**
Társ-szerkesztő: **BÁNPALVI LAJOS.**

Kohn Gábor házánál

egy útcai nagy lakás, egy udvari 3 szobás lakás kiadó; egy jó zongora eladó. Ezenkívül bútorok, kocsik, gazdasági eszközök hétfőn és csütörtökön önkéntes árverésen eladatnak.

2313/1897.SZ.

Csongrádvármegye alispánjától.

978.

E. 897.

Szentes város polgármesterétől.

Árlejtési hirdetmény.

Csongrádvármegye törvényhatósága mintegy 40 kilométer útnak műúttá leendő kiépítését elhatározván, a közigazgatási bizottság 1896. évi november hó 28-án kelt 1011. számú határozatának megfelelően első sorban **a mindszei és a szegvári vasúti állomásokhoz vezető közúti szakaszoknak** 513·15 s illetve 1072·18. folyó méter hosszúságban kavicsolt kőalappal bíró útpályávali kiépítése fogantatandó. Az engedélyezett költség-összegek a következők:

1. A mindszei útszakaszra 6259 frt 38 kr. 2. A szegvári útszakaszra 11476 frt 58 kr. Összesen 17735 ft 96 kr. Ezen munkálatoknak és pedig: úgy a megkívántató anyagok előállítása és szállítása, valamint az építés végrehajtásának vállalkozás útjánai biztosítása érdekében **1897. évi március hó 20-ik napján d. e. 10¹/₂ órákor** a vármegye alispánjánál Szentesen — írásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett — versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennél fogva a pályázaton résztvevő vállalkozók, hogy az engedélyezett teljes költség-összeg után számítandó 5-⁰/₁₀₀-os bánatpénzzel ellátandó ajánlatukat az útépitésre felajánlandó kőanyagoknak szabályosan kidolgozott s saját pecsétjükkel ellátandó mintáival felszerelve, a fentjelzett nap délelőtti 9¹/₂ órájáig az alispánhoz benyújtják.

Az ajánlatokban számmal és betűvel világosan kiteendő azon százalék, amelynek elengedése vagy felülfizetése mellett a pályázó az útépitési anyagokat és munkákat magára vállalni hajlandó; nemkülönben azon körülmény is, hogy az illető a vállalat alapjául szolgáló összes feltételeket és részletes határozatokat ismeri s elfogadja.

A pályázati feltételek szerint az építési anyagok előállítása és szállítása és a munkálatok végrehajtása külön-külön is kiadható; aki azonban mindezeket együttesen vállalja magára, a többi pályázók között előnyben részesül.

Mínthogy a kérdéses közúti szakaszoknak a szintén jóváhagyott külön költségvetések szerint u. n. félkocka kőburkolattal kiépítése is lehetséges, a pályázóknak benyújtandó, ajánlatukban erre nézve is nyilatkozniuk kell.

A célbavett útépitésekre vonatkozó teljes műszaki műveletek, a feltételek és részletes határozatok csupán a vármegye alispánjánál, ellenben az árjegyzék, a költségvetések, a feltételek és a részletes határozatok a kir. államépítészeti hivatalnál is (Szegeden) a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szentesen, 1897. évi febr. 22-én.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

Hirdetmény.

Szentes város polgármestere, dr. Szánthó Lajos választási elnöknek megkeresésére közli, hogy a Szentesen 1897. évi március hó 7-én mezejtendő országgyűlési képviselőválasztásra, a választásra jogosítottak igazolvány-jegyekkel fognak ellátni, mely jegyek egyedül jogosítanak arra, hogy azoknak tulajdonosai a választás alkalmával részükre fenntartott helyet elfoglalhassák és választási jogukat gyakorolhassák.

Az igazoló jegyek a városban lakó választó polgároknak lakásukra, a tanyái lakosoknak pedig a tanyáikra fognak vitetni és ott átadni.

Közhírré teszi továbbá, hogy a választás napján a Kossuth-téren a piaci árulást beszünteti és az árulási helyet ezen időre a Kossuth-útca két oldalára helyezi el, ezen utcának a térre torkolásától kezdve a tyúk-piac felé haladó irányban és a rendőrfőkapitányság által megjelölendő sorrendben.

Szentes, 1897. márc. hó 2-án.

2—2 **Dr. Lakos Imre,**
polgármester.

Eladó

Szentesen, Úri-útca III. tized 238. számú ház a vendéglő mellett 712 n.öl. — Továbbá 122 hold derekegyházi oldalon levő **tanyaföld.** — 403 n.öl, 19 hold szent-lászlói **tanyaföld.** — A földek apró részletekben is adatnak; a venni szándékozók D ó s a Béla úrhoz forduljanak, mivel az alku is megköthető. 3—1

Arany Kárpáti mellszörp Érdem Érem.

KÖHÖGÉS ELLEN

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr, egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a magas Tátrán található gyógyfűvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea.

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán, Szentesen **Gömbös László** gyógyszer-tárában. 20—11

Meghívás.

A „Csongrádvármegyei takarékpénztár részvénytársaság” 1897. évi március hó 27-én délelőtt 10 órákor Szentesen, saját helyiségében tartandó hatodik (VI.) évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével s a felmentvény megadására.
2. Az alapszabályok értelmében előterjesztett indítványok tárgyalása.
3. Igazgató, aligazgató, 4 igazgatósági és 4 felügyelő-bizottsági tag választása.
4. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag választása.

Szentesen, 1897. évi febr. 27-én.

3—1 **Balogh János,**
elnök.

Megjegyzés:

Az eredeti mérleg és zárszámadások a mai naptól a közgyűlés napjáig az intézet hivatalos helyiségében a t. részvényes tagok által megtekinthetők.

A közgyűlésen szavazati jogaikat csakis azon részvényes tagok gyakorolhatják, kik az alapszabályok 30. §-a értelmében igazolványaikat a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet pénztári hivatalában átvették.

Árverési hirdetmény.

Alulírott közhírré teszi, hogy vb. Berezvai Mátyás és neje Mészáros Franciska csődtömegéhez tartozó, a szegvári 3035 és 3339. sz. telekjegyzőkönyvekben 1154/2b. 3. b3 és 1154/2b. 3. a 2. hrsz. a foglalt 29.¹⁰⁶ hold és 26.¹⁰⁶ holdat kitevő, Szentes városához is közel, úgynevezett sápi gát mellett fekvő ingatlan birtokok, melyekből 6 hold 1100 nszg-öles egy ártezi kúttal és egy tanyaépülettel mint zöldségtermelésre alkalmas, továbbá mintegy 40 hold szántó és gyepek és tervben 36 hold herés föld kisebb részletekben is és pedig a zöldség-termelésre kijelölt föld ártezi kút egyik tanyaépülettel folyó 1897. évi november 15-ig, a herés földek pedig folyó 1897. évi október végéig, a szántó pedig 1897. évi szeptember 29-ig terjedő időre, 1897. évi március hó 9-ik napján délután 2 órákor Bolyó Kálmán kir. közjegyző úr irodájában az általa megtartandó árverésen haszonbérbe fognak adatni.

A részletes árverési felvételek alulírott nál megtekinthetők és a most jelzett árverési feltételek az árverezők által mint reájuk nézve kötelezők az árveréskor aláírandók lesznek.

Szentesen, 1897. évi március 3-án.

Mojzsis Lajos ügyvéd
csődtömeggondnok.

Eladó földbirtok.

Temesvár közelében eső Végvár (magyar, református lakosságú) község határában — egy tagban levő — 63 kataszteri hold (1600 nszg-öles) prima **szántó-föld** szabadkézből **eladó**, kataszteri (azaz 1600 nszg-öles) holdanként ára 250 forint.

A birtok pár év előtt lett tagosítva és tagosítás után ugyanazon határban eső kétszer olyan nagyságú szántó-föld kínlatott érte cserébe, ami a föld jóságáról tesz tanúságot.

Bővebb értesítést ad kívánatra alulírt tulajdonos.

Temesvár, 1897. március hó.

Győrössi Endre,
nyug. vasúti tisztviselő.
(Tirol-útca 6. szám.)

3—1

A gazdaközönség s a gépkereskedők figyelmébe

Gazdasági géposztályunk raktáiraiban, az éppen lefolyt üzletét váratlanul gyenge forgalma, minden nemű gazdasági gépekből, u. m.:

4, 6 és 8 HP gőzeséplőkészletek, járgányok és járgányos eséplőgépek, Backer-rendszerű és Vidats-féle rosták, egy és több vasú ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszalók, szecska-vágók, répa-vágók és zuzók, kukorica morzsolók és esőves tengeri darulók, egy és két járatú őrlőmalmok, olajpresek stb. stb.

nagymérvű készlet összerolódását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyasztásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt árakon való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitünő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívüli alac-ony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdézősködékre, mely egyenesen hozzáuk czimzendő, szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni.

Teljes tisztelettel:

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t.

Budapest, Külső váci-út 29-37.

18-3

Pénzkölcsön

birtokokra, házakra, gyárakra és gőz-malmokra elsőhelyű betáblázásra 40 évre 4½ százalékra, 50 évre 4 százalékra, 2 ik és 3-ik helyű betáblázásra 6 százalékra.

P É N Z T

Váltókra 5—6 százalékra 10.000 forint gyorsan és discretio mellett szerez, — valamint drága adósságokat convertál, — ugyszintén váltókat leszámítottat.

10-7

Schwarz Márton,
BDDAPEST, Dob-úta 69. sz.

Kitünő referenciákkal szolgálhatok.

Aki divatos és jó

SZÖVETEKET

férfi ruhák számára olcsón akar venni, forduljon bizalommal

Fridrich Brunner

posztó kiviteli üzletéhez nagyban és kicsinyben, **Brünn**-ben, **Grosser Platz N° 4.**

Meg nem felelő árút ellenvetés nélkül visszafogad. Minták ingyen és bérmentve.

N. B. Tartozkodom minden lármás öndicséretől, minthogy 1880 óta fennálló üzletem ismert jóhírneve a legfényesebb ajánlat. 10 1

Előnyös földvétel.

Eladó 410 hold felszerelt búza-termő jó földbirtok, melynek árába csak 8.000 frtot kell előlegesen fizetni, többi évek alatt. — Körülményes értesítést ad e lap kiadó hivatala.

Háztelkek eladása.

házhelyekül leendő eladatása elrendeltetvén, arról a venni szándékozók azzal értesítettek, hogy a feltételek az egyház pénztári hivatalánál megtudhatók.

A szentesi róm kath. egyháztanács határozata alapján a Szent József-tér (III. tized 67. sz.)

Gondnokság. 2—2

Valódi brünni gyapjú-szövetek

Egy részlet, 3·10 m. { 3 frt 10 kr. jó,
4 frt 10 kr. jó,
hosszú, egy férföl- { 4 frt 80 kr. jó,
tőnynek teljesen { 6 frt — kr. jobb,
7 frt 75 kr. finom,
megfelelő, ára csak: { 9 frt — kr. finomabb
10 frt 50 kr. legfinomabb

**Valódi
gyapjú-szövetből.**

Egy részlet, fekete szalonöltőnyhöz elég, 10 frt. Felöltő-szövetek, Loden, Peruvien, Doszking, Állami és tisztviselői egyenruha-szövetek. Legfinomabb kammgarn és Seviottokat stb. küld szét gyári arakon, a legjobb hírnevű és szolidnak elismert

gyapjú-szövet gyári raktár **KIESEL-AMHOF, BRÜNNBEN.**

Minták ingyen és bérmentve — Szállítás, teljesen minták szerint.

Figyelmestetésül! Különösen felhívatik a t. közönség figyelmébe arra, hogy közvetlen rendelésnél a szövetek ára sokkalta csekélyebb, mintha azokat közvetítés útján szerezzük be. A K i e s e l - A m h o f cég Brünnben valamennyi szövetet valóban gyári arakon szállítja, az úgynevezett szabójutalék hozzászámítása nélkül, mely a magánvölvőkre jelentékeny anyagi terhet hárt.

20—3

Bögehi-bor,

mely vetekszik a hegyi borral, literje csak 30 kr.

Kapható minden üzletben, úgy a saját házamnál levő főüzletben is. Felkérem a nagyérdemű borozó közönséget a próbatételre s biztosítom, hogy ez idő szerint ilyen jó és olcsó bort nem kaphat sehol.

Továbbá kitünő **kőbányai nagy üveg sör** főüzletben **14 kr;** **kis üveggel 10 kr;** **öt üveggel házhoz küldöm.**

Naponta friss töltés!

Megrendelhető a „Proféta“-hoz címzett sörcsarnokomban is.

Tisztelettel

3—2

Neumann Jónás,
több korcsmajog tulajdonosa